

UNIT IX

Lesson 53

వచ్చినా రాకపోయినా

WHETHER COMES OR NOT

సుగుణ: సరళా! ఈ పుస్తకం నీ దగ్గర దాచు.
తర్వాత తీసుకుంటాను. నీకు జ్వరం
వచ్చిందటగా!

Sarala! Keep this book with
you. I will take it later. You
had fever (I learn). Hadn't
you?

సరళ : అవును నీకు ఎలా తెలిసింది?
ఇదుగో కాఫీ తీసుకో!

Yes. How did you come to
know? Take this coffee!

సుగుణ: మీ తమ్ముడు చెప్పాడు. అబ్బ!
ఇంత వేడిగా ఉందేం కాఫీ! నోరు
కాలింది. మరి జ్వరం వచ్చినా
క్లాసుకు వచ్చావేం?

Your brother told me. Oh! The
coffee is very hot. My tongue
got burnt. Why did you come
to the class with fever?

సరళ : నాకు ఇంటి దగ్గర తోచదు. మీ
తమ్ముడి పరీక్ష రిజల్టు తెలిసిందా?

Time won't pass at home for me.
Is the result of your brother's
examinations known?

Lesson 53

సుగుణ: ఇంకా తెలియలేదు. రేపు తెలుస్తుంది.

It is not yet known. It will be known tomorrow.

సరళ : తెలిసిన తర్వాత నాకు చెప్పు. బాగా రాశాడా?

Inform me after it is known. Did he write the examinations well?

సుగుణ: ఏం రాశాడో! ఈ సంవత్సరం అయినా పాసవుతాడని నమ్మకం లేదు. వాడికి పరీక్షలలో చదవటానికి టైం చాల-లేదు.

Who knows? I am not certain that he would pass his examination even this year also. He did not have enough time to prepare for the examination.

సరళ : ఎందుకు?

Why?

సుగుణ: వాడికెన్నో పనులు. వాడికి తిరగ-టానికే టైము చాలటం లేదు. ఇక చదవటానికి ఎట్లా చాలుతుంది? ఇప్పుడు మా నాన్నగారు వాణ్ణి బయటికి కదల నివ్వటంలేదు. వాడికి ఇంట్లో తోచటంలేదు. నన్ను గూడా చదవనివ్వడు. నా పుస్తకాలు కొన్ని తీసుకుని ఎక్కడో దాచాడు. ఇవ్వరా అంటే ఇవ్వడు.

He has many avocations. The time is not sufficient even for wandering around. How can he find time for reading (his books)? Now my father is not allowing him to go out. He gets bored at home. He doesn't let me also study. He took out some of my books and hid them somewhere. I ask him for those books. But he doesn't give.

సరళ : ఏమిటి వేలికి కట్టు కట్టావు?

Why have you bandaged your finger?

సుగుణ: నిన్న వంకాయలు తరుగుతు-న్నప్పుడు కత్తికి పదును ఎక్కువగా ఉండటం వల్ల వేలు కొంచెం తెగింది.

While I was cutting brinjals the knife being very sharp cut my finger.

సరళ : మీ అమ్మగారు ఊళ్లో లేరా?

Is your mother not in town?

సుగుణ: మా అమ్మ ఉన్నా లేకపోయినా

It is my job to cut vegetables

An Intensive Course in Telugu

కూరలు నేనే తరుగుతాను. వండే పని మాత్రం
మా అమ్మది.

whether my mother is home or
not. The job of cooking is
my mother's.

సరళ : నిన్న కొత్త పాఠం చెప్పారు మాష్టరు
గారు. అది నేను ఎన్ని సార్లు
చదివినా అర్థం కాలేదు.

The teacher taught us a new
lesson yesterday. I could not
follow the lesson even after I
read it several times.

సుగుణ: మనం ఇద్దరం కలిసి చదువుదాం.

Let us study (read) together.

సరళ : నీకు పాఠం వింటే చాలు: అర్థం
అవుతుంది. చదవకపోయినా పరవా-
లేదు. పద్యాలు నోటికి వచ్చాయా?

You can understand the lesson
on listening itself. You don't
have to read it later. Did you
get the poems by heart?

సుగుణ: ఒక పద్యం నాకు ముందే వచ్చు.
తక్కినవి ఇంకా బాగా రాలేదు.

I know one poem already. I
couldn't get the other poems
thoroughly.

సరళ : నీకు రాలేదా! ఎందుకు దాస్తావు?

Didn't you get them? Why do
you hid (the fact)?

సుగుణ: దాచటం దేనికి? నీకు గూడా రాలేదా?

Why to hide? Didn't you also
get them?

సరళ : బాగానే చదివాను. అయినా రాలేదు.
ఇంకా చదవాలి.

I read them well. But I couldn't
get them by heart. I have to
read them some more times.

DRILLS

a. Repetition drill

ఈ విషయం నాకు నిన్న తెలిసింది.

నీకు తెలిసిన విషయాలు ఏవి?

సుశీలకు ఇంకా తెలియలేదు.

తెలియని విషయాలు ఏవి?

శర్మకు ఉద్యోగం వస్తుందని రవికి తెలుసు. రవి సంగతులు నాకు తెలియటంలేదు.

సుశీలకు తెలియదు.

మీకు తెలుస్తున్నాయి.

రవి చెప్తే తెలుస్తుంది. లేకపోతే తెలియదు. అది అతను తెలిసి చేసిన తప్పు.

ఈ పుస్తకం నీ దగ్గర దాచు.
మీరు జాగ్రత్తగా దాచండి.
నేను బ్యాంకులో డబ్బు దాచాను.
శర్మకు డబ్బు దాచటం తెలియదు.

నాకు టైము చాలటంలేదు.
మీకు చాలుతున్నదా?
నాలుగు గంటలయినా చాలదు.
మీకు చాలుతుందా?
నాకు ఈ కాఫీలో పంచదార చాలలేదు.
నీకు చాలిందా?

వాడు అన్ని విషయాలు దాస్తాడు.
నాకు ఏమీ తోచటం లేదు.
ఇంట్లో ఒక్కణ్ణి కూర్చుంటే నాకు తోచదు.
ఒక్కడివి ఉంటే నీకు ఎలా తోస్తుంది?

కిటికీ తలుపులు తెరిచినా గాలి రావటంలేదు.
మందు తీసుకున్నా తలనెప్పి తగ్గలేదు.
ఐదు గంటలు అయినా క్లాసు కాలేదు.
తలుపు తియ్యకపోయినా గాలి వస్తోంది.
నేను ఆలస్యంగా రాకపోయినా నన్ను
ఆలస్యంగా వచ్చావు అంటున్నారు.

b. Substitution drill

Model (i)

గిరి అడగకపోయినా రవి ఊర్కున్నాడు.
చదువు
గిరి చదవకపోయినా రవి ఊర్కున్నాడు.
రా
రాయి
పిలుచు

Model (ii)

సుశీలకు జ్వరం వచ్చిందటగా?
కోపం
సుశీలకు కోపం వచ్చిందటగా?
ఉద్యోగం
ఉత్తరం
టెలిగ్రాం

c. Response drill

Model (i)

నువ్వు రవిని డబ్బు అడుగుతావా?
అడగను.
1. నా పుస్తకం నీ దగ్గర దాస్తావా?
2. నీకు ఇంటి దగ్గర తోస్తుందా?
3. నువ్వు సినిమాకు వస్తావా?
4. నాకు మీ ఇంటినించి కాఫీ తెస్తావా?
5. నన్ను ఆరు గంటలకు పిలుస్తావా?

Model (ii)

నాకు ఈ పద్యం వచ్చు. (రమణ)
రమణకు వచ్చిందా?
1. సుశీలకు ఆ సంగతి తెలుసు. (నువ్వు)
2. పాపకు ఈ పాట వచ్చు. (సరళ)
3. ఈ డబ్బు గీతకు చాలు. (రమ)
4. పాపకు మీ పేరు తెలుసు. (బాబు)
5. ఈ ఉప్పా సీతకు చాలు. (గిరి)

d. Combination drill

Model (i) నేను ఇంటికి రమ్మన్నాను. అయినా శర్మ రాలేదు.

నేను ఇంటికి రమ్మన్నా శర్మ రాలేదు.

1. నేను పాఠం బాగా చదివాను. అయినా అర్థంకాలేదు.
2. సుశీల కిటికీలు తెరిచింది. అయినా గాలి రావటంలేదు.
3. గిరి టైముకు వచ్చాడు. అయినా మేనేజరుగారు తిట్టారు.

Model (ii) నేను ఇంటికి రమ్మనలేదు. అయినా శర్మ వచ్చాడు.

నేను ఇంటికి రమ్మనకపోయినా శర్మ వచ్చాడు.

1. నేను పాఠం బాగా చదవలేదు. అయినా అర్థం అయింది.
2. సుశీల కిటికీలు తెరవలేదు. అయినా గాలి వస్తోంది.
3. గిరి ఆలస్యంగా రాలేదు. అయినా మేనేజరుగారు తిట్టారు.

e. Conversation drill

Model (i)

రవి : సుశీల పాసయిందట.

2. రమ : కమలకు నిన్న జ్వరం వచ్చిందట!

శర్మ : సుశీల పాసయినట్లు నీకెప్పుడు

లత :

తెలిసింది.

రమ :

రవి : ఇప్పుడే తెలిసింది.

3. రవి : రేపు కాలేజీలో నాటకం ఉందట!

1. రావు : గిరి డాక్టరుగారి దగ్గరికి వెళ్ళాడట! గిరి :

లత :

రవి :

రావు :

Model (ii)

రవి : సుశీల పరీక్ష బాగా రాయలేదు.

1. రమ : లత ఆ సమయం పూర్తిగా చదువలేదు.

శర్మ : ఎందుకు?

లత :

రవి : టైము చాలలేదట.

రమ :

శర్మ : నీకెలా తెలిసింది?

లత :

రవి : సుశీలే చెప్పింది.

రమ :

2. రవి : నారాయణ కాఫీ చెయ్యలేదు.	3. రమ: రఘు పుస్తకాలన్నీ కొనలేదు.
శర్మ :	లత :
రవి :	రమ:
శర్మ :	లత :
రవి :	రమ:

f. Transformation drill

Model (i)

శర్మ పాసయ్యాడట గదా?

శర్మ పాసయ్యాడటగా?

1. ఇవ్వేళ కాలేజీలో నాటకం ఉందట గదా?
2. రావు నిన్న బెంగుళూరు వెళ్ళాడట గదా?
3. రేపు మనకు పరీక్ష ఉందట గదా?

Model (ii)

అక్కడ ఎవరున్నారు?

అక్కడ ఎవరైనా ఉన్నారా?

1. వాడు ఈ సంవత్సరం పాసవుతాడా?
2. నీ దగ్గర ఒక రూపాయి ఉన్నదా?
3. నాకు మంచినీళ్ళు చాలు.

EXERCISES

a. Fill up the blanks with the concessive forms of the verbs given in the parentheses.

1. నేను అన్నం (తిను) మళ్ళీ అకలి అవుతున్నది.
2. వాడికి ఆ విషయం (తెలుసు) నాకు చెప్పలేదు.
3. నేను పాఠం (చదువు) శర్మ చదవలేదన్నాడు.
4. పాలు (ఇవ్వు) పాప ఏడుస్తున్నది.

b. Combine the following pairs of sentences using the concessive forms of the verbs.

1. శర్మకు ఈ విషయం తెలియదు. అయినా అతను నన్ను అడగలేదు.
2. సుశీలకు పరీక్షలో టైము చాలలేదు. అయినా బాగా రాసింది.
3. సెలవలు యిచ్చారు. అయినా పిల్లలు స్కూలుకు వస్తున్నారు.
4. మాష్టరుగారు క్లాసులో వున్నారు. అయినా పిల్లలు గొడవ చేస్తున్నారు.
5. నా దగ్గర డబ్బు లేదు. అయినా నేను అతన్ని అడగలేదు.

An Intensive Course in Telugu

c. Answer the following questions in negation.

శ్రీధర్ వచ్చాడా?	3. నీకు ఇంటి దగ్గర తోస్తున్నదా?
రాలేదు.	4. పరీక్ష గురించి నీకు ఏమైనా తెలిసిందా?
1. నీకు డబ్బు చాలుతున్నదా?	5. రవి కుర్చీ లోనించి లేచాడా?
2. నువ్వు నా పుస్తకాలన్నీ దాచావా?	6. లత ఇవ్వేళ రెండు మైళ్ళు నడుస్తుందా?

d. Rewrite the following sentences as shown in the model.

Model

ఇవ్వేళ ఆదివారం.	2. శర్మ పాసయ్యాడట.
ఇవ్వేళ ఆదివారంగా!	3. వెంకట్కు డబ్బు చాలటంలేదట.
1. శ్రీధర్కు ఈ సంగతి తెలిసింది.	4. నీ పుస్తకం నేను దాచాను.

e. Give the negative forms of the following words.

1. వచ్చినా	x		5. చూసినా	x	
2. ఉన్నా	x		6. తెచ్చినా	x	
3. నడిచినా	x		7. అయినా	x	
4. వేసినా	x		8. దాచినా	x	

VOCABULARY

దాచు	to keep in a secret place; to hide (v.tr.)	అయినా	though; although; even though
నేరు	mouth	నమ్మకం	belief
తేచు	to be able to while away the time; to have a feeling of time passing normally	కదులు	to move (v.intr.)
		తరుగు	to cut (vegetables)
		వండు	to cook
		పద్యం	a poem
రిజల్టు	result		

GRAMMAR NOTES

53.1. In this lesson the concessive forms are introduced. -ఇనా/-అ/-యినా *-inā/-ā/-yīnā* is added to the verbal base to form the concessive.

Concessive form → Verbal base -ఇనా/-అ/-యినా *-inā/-ā/-yīnā*

53.1.1. -యినా *-yīnā* occurs with the verbal bases పో *pō* and compound bases ending in పో *pō*.

పో-యినా	<i>pō-yīnā</i>	'though someone goes'
నిద్రపో-యినా	<i>nīdrapō-yīnā</i>	'though someone sleeps'

53.1.2. -అ *-ā* occurs with the అను *anu* group of verbs (23.1.) and పడు *paḍu* 'to fall' (38.2.). These bases undergo similar changes as they do before the past adjectival participle marker -అ *-a* (41.1.; 28.7.; 38.2.).

అను + అ	= అన్న+అ	= అన్నా (28.7.)	'though someone/ somebody say(s)'
<i>anu + ā</i>	= <i>ann-ā</i>		
నిల్చి + అ	= నిల్చున్న+అ	= నిల్చున్నా (28.7.)	'though someone/ somebody stand(s)'
<i>nilcō + ā</i>	= <i>nilcunn-ā</i>		
ఉండు + అ	= ఉన్న+అ	= ఉన్నా (28.7.)	'though someone/ somebody stay(s)'
<i>uMḍu + ā</i>	= <i>unn-ā</i>		
పడు + అ	= పడ్డ+అ	= పడ్డా (38.2.)	'though someone/ somebody fall(s)'
<i>paḍu + ā</i>	= <i>paḍḍ-ā</i>		

53.1.3. -ఇనా *-inā* occurs with the other verbal bases.

ఆడు + ఇనా	= ఆడినా (2.12.2.)	'though someone/ somebody play(s)'
<i>āḍu + inā</i>	= <i>āḍinā</i>	
అడుగు + ఇనా	= అడిగ్-ఇనా = అడిగినా (28.6.; 2.12.2.)	'though someone/ somebody ask(s)'
<i>aḍugu + inā</i>	= <i>aḍig-inā</i>	
రా + ఇనా	= వచ్చి-ఇనా = వచ్చినా (28.5.)	'though someone/ somebody come(s)'
<i>rā + inā</i>	= <i>vacc-inā</i>	
ఇవ్వ + ఇనా	= ఇచ్చి-ఇనా = ఇచ్చినా (33.6.)	'though someone/ somebody give(s)'
<i>ivvu + inā</i>	= <i>icc-inā</i>	
తీ + ఇనా	= తెచ్చి-ఇనా = తెచ్చినా (35.4.1.)	'though someone/ somebody bring(s)'
<i>tē + inā</i>	= <i>tecc-inā</i>	

An Intensive Course in Telugu

రాయి + ఇనా = రాస్-ఇనా = రాసినా (28.3.)	'though someone/
<i>rāyi + inā = rās-inā</i>	somebody write(s)'
మార్చు + ఇనా = మార్చినా (2.12.2.)	'though someone/
<i>mārcu + inā = mārc-inā</i>	somebody change(s)'
కలుస్ + ఇనా = కలిస్-ఇనా = కలిసినా (33.3.)	'though someone/
<i>kalus + inā = kalis-inā</i>	somebody meet(s)'
నడుచ్ + ఇనా = నడిచ్-ఇనా = నడిచినా (33.3.)	'though someone/
<i>naḍuc + inā = naḍic-inā</i>	somebody walk(s)'
ఊడుచ్ + ఇనా = ఊడ్చే-ఇనా = ఊడ్చినా (34.6.)	'though someone/
<i>ūduc + inā = ūḍcinā</i>	somebody sweep(s)'

53.1.4. Recall that the past adjectival participle is formed by adding -ఇన/ -అ/ -యిన *-ina/-a/-yina* to the verbal base (41.1.). Notice that the concessive suffix and the past adjectival suffix look similar except the length of the final vowel.

Past Participle Suffix

-ఇన	<i>-ina</i>
-అ	<i>-a</i>
-యిన	<i>-yina</i>

Concessive Suffix

-ఇనా	<i>-inā</i>
-అ	<i>-ā</i>
-యినా	<i>-yina</i>

Therefore in the formation of the concessive forms the verbal bases undergo similar changes as they do in the formation of the past adjectival participle forms.

Base	Past Adjectival Participle	Concessive
పో <i>pō</i> 'to go'	పోయిన <i>pōyina</i>	పోయినా <i>pōyinā</i>
చదువు <i>caduvu</i> 'to read'	చదివిన <i>cadivina</i>	చదివినా <i>cadivinā</i>
కొట్టు <i>koṭṭu</i> 'to hit'	కొట్టిన <i>koṭṭina</i>	కొట్టినా <i>koṭṭinā</i>
రాయి <i>rāyi</i> 'to write'	రాసిన <i>rāsina</i>	రాసినా <i>rāsina</i>
చెయ్యి <i>ceyyi</i> 'to do'	చేసిన <i>cēsina</i>	చేసినా <i>cēsina</i>
చూపించు <i>cūpiMcu</i> 'to show'	చూపించిన <i>cūpiMcina</i>	చూపించినా <i>cūpiMcina</i>
కొను <i>konu</i> 'to buy'	కొన్న <i>konna</i>	కొన్నా <i>konnā</i>
తీసుకో <i>tīsukō</i> 'to take'	తీసుకున్న <i>tīsukunna</i>	తీసుకున్నా <i>tīsukunnā</i>
రా <i>rā</i> 'to come'	వచ్చిన <i>vaccina</i>	వచ్చినా <i>vaccinā</i>

53.2. The negative concessive form is formed by adding -అకపోయినా -*akapōyinā* to the verbal base.

పాడు + అకపోయినా = పాడకపోయినా (2.12.2.)	'Though /someone/somebody does/will not sing'
<i>pāḍu + akapōyinā = pāḍakapōyinā</i>	
రా + అకపోయినా = రాకపోయినా (3.13.1.)	'Though /someone/somebody do/does/will not come'
<i>rā + akapōyinā = rākapōyinā</i>	
పిలుచు + అకపోయినా = పిలవకపోయినా (33.3.;34.3.)	'Though /someone/somebody do/ does/will not call'
<i>piluc + akapōyinā = pilavakapōyinā</i>	
కురున్ + అకపోయినా = కురవకపోయినా (33.3.;33.5.)	'Though it does/will not rain'
<i>kurus + akapōyinā = kuruvakapōyinā</i>	
చదువు + అకపోయినా = చదవకపోయినా (15.5.1.)	'Though /someone/somebody do/ does/will not read'
<i>caduvu + akapōyinā = caduvakapōyinā</i>	

53.3. చాలు *cālu* 'to be enough' (17.2.) and తెలుసు *telusu* 'to be known; to be understood' (37.6.), introduced as defective verbs, are also used in various tenses and other formations.

తెలుసు + తున్న-ది = తెలుస్తున్నది (53.3.1..)	'It is being known/understood'
<i>telusu + tunna-di = telustunnadi</i> (present tense)	
తెలుసు + ఇం-ది = తెలిసింది (2.12.2.; 28.6.)	'It is/was known/understood'
<i>telusu + iM-di = telisiMdi</i> (past tense)	
తెలుసు + తుం-ది = తెలుస్తుంది (53.3.1.)	'It will be known/understood'
<i>telusu + tuM-di = telustuMdi</i> (future tense)	
తెలుసు + ఇతే = తెలిస్తే (2.12.2.; 28.6..53.3.1.)	'if known/understood'
<i>telusu + itē = telistē</i> (conditional)	
తెలుసు + ఇన = తెలిసిన (2.12.2.; 28.6..)	'that/those which is/are known/understood'
<i>telusu + ina = telisina</i> (adjectival participle))	
తెలుసు + ఇనా = తెలిసినా (53.3.1.)	'though known/understood'
<i>telusu + inā = telisinā</i> (concessive)	
చాలు + తుం-ది = చాల్తుంది (32.9.)	'It will be enough'
<i>cālu + tuM-di = cāltuMdi</i> (future tense)	
చాలు + ఇం-ది = చాలింది (2.12.2.)	'it was enough'
<i>cālu + iM-di = cāliMdi</i> (past tense)	
చాలు + ఇనా = చాలినా (2.12.2.)	'though it/they is/are/ was/were enough' etc.
<i>cālu + inā = cālinā</i> (concessive)	

An Intensive Course in Telugu

53.3.1. The vowel ఇ *i* or ఉ *u* occurring between the consonants స *s* and త *t* is dropped. See for a similar *sandhi* process in 32.9.

తెలుసు + తుంది = తెలుస్తుంది 'It will be known.'

telusu+tuMdi = telustuMdi

తెలుసు + ఇతే = తెలిన్-ఇతే = తెలిస్తే (2.12.2.;28.6.) 'if it is known'

telusu + itē = telis-tē

53.3.2. తెలుసు *telusu* changes to తెలియ్- *teliy-* when followed by a suffix beginning with అ *a* or ఆ *ā*.

తెలుసు + అటం = తెలియ్-అటం = తెలియటం 'knowing'

telusu + aṭaM = teliy-aṭaM (gerund)

తెలియటంలేదు

'It is not being known.'

teliyāṭaMlēdu (present negative)

తెలుసు + ఆలి = తెలియాలి

'It should be known.'

telusu + āli = teliyāli (obligatory)

53.4. The చు *cu* ending verbal bases are introduced in this lessons. They are దాచు *dācu* 'to hide something' and తోచు *tōcu* 'to know what to do; to be able to while away the time'. These verbs change their final చు *cu* to స *s* when followed by a suffix beginning with త *t* or ద *d*. And it (the final చు *cu*) does not undergo any change before other suffixes. The verb తోచు *tōcu* takes a DATIVE SUBJECT.

రవికి ఇంటి దగ్గర తోస్తుంది (తోచు+తుం-ది).

raviki iMṭi daggara tōstuMdi (tōcu+tuM-di).

'Ravi can easily while away his time at home.(He does not feel boredom.)'

నాకు ఇంటి దగ్గర తోచదు (తోచు+అ-దు). (27.1.)

nāku iMṭi daggara tōcadu (tōcu +a-du)

'I will not be able to while away my time at home. (I feel bored at home.)'

దాచు + తా-ను = దాన్-తా-ను = దాస్తాను.

dācu + tā-nu = dās-tā-nu.

'I will hide (it).'

దాచు + అ-డు = దాచడు. (27.1.; 2.12.2.)

dācu + a-ḍu = dācaḍu.

'He will not hide (it).'

దాచు + దాం = దాస్-దాం = దాద్-దాం = దాద్దాం (26.5.1.; 26.7.)

dācu + dāM = dās-dāM = dād-dāM.

'Let us hide (it).'

53.5. The defective verb వచ్చు *vaccu* (37.6.) is a form derived from the verbal base రా *rā* 'to come'. We can also have other related forms to వచ్చు *vaccu*, as derived from the verbal base రా *rā*.

నీకు పద్యాలు వచ్చు.

nīku padyālu vaccu.

'You got the poems by heart.'

నీకు వచ్చిన పద్యాలు (past adjectival participle 41.1.)

nīku vaccina padyālu

'the poems you know/got by heart.'

నాకు ఆ పద్యం రాలేదు; వాడికి వచ్చింది. (past neg. & past tense 29.2.; 28.5.)

nāku ā padyaM rālēdu; vāḍiki vacciMdi.

'I did not get that poem by heart; he got it.'

53.6. The oblique base of నోరు *nōru* 'mouth' is నోటి *nōṭi*.

నోటికి *nōṭiki* 'to the mouth'; నోటితో *nōṭitō* 'with the mouth', etc.

53.7. -గా *gā* is a shortened form of -గదా! *gadā* 'Isn't it?', which is a variant of -కదా! *kadā* (the tag question particle, 9.10).

రైలు వచ్చిందిగదా!/కదా?

'The train came. Isn't it?'

railu vacciMdi gadā/kadā?

రైలు వచ్చిందిగా?

'The train came. Isn't it?'

railu vacciMdi gā?